

LA DONA AL MÓN

Al llarg de la història el paper de la dona en la conformació de les diverses societats —tant a nivell social i cultural com polític i econòmic— ha estat marginat a un segon pla. La tradició ha confinat la dona a un protagonisme passiu i de suport a les activitats pensades i executades pels homes.

El segle XX ha portat grans transformacions que a la vegada han qüestionat, pel fracàs del seu resultat, algunes maneres de funcionar. Ens trobem amb fenòmens —com la creixent degradació del medi ambient, la distància abismal entre el Sud i el Nord del nostre planeta, etc.— que necessiten, per insostenibles, solucions urgents que a l'hora de buscar-les i aplicar-les han de tenir en compte, sens dubte, aquell sector de la població mundial que s'ha mantingut marginat: les dones. Fins i tot des de diversos organismes internacionals, com les Nacions Unides, s'ha «descobert» la importància de reconèixer i potenciar el paper fonamental de la dona en totes les activitats humanes, també en treballs i llocs de responsabilitat, per poder portar a terme el que s'ha anomenat desenvolupament sostenible: aconseguir un desenvolupament econòmic i humà que no porti a l'esgotament dels recursos naturals, que són necessaris per a la nostra supervivència i la del nostre planeta, a la vegada que respecti els drets humans fonamentals.

Aquest monogràfic vol donar una visió de l'estat actual de la dona al món. Per una banda, conté una sèrie d'articles que analitzen la situació de les dones a diverses regions; per l'altra, ofereix dades, extretes de diversos estudis realitzats durant els últims temps per diferents organismes internacionals, que mostren una realitat que demana prendre mesures per millorar la condició de la dona. En aquest sentit, a nivell legislatiu i jurídic s'ha avançat molt en reconèixer en diferents convenis internacionals (ratificats ja per molts països) i nacionals la igualtat de drets i d'oportunitats entre homes i dones. Però de la teoria escrita a la pràctica, a la vida quotidiana, el camí no és fàcil. Ens trobem amb barreres culturals i tradicions que pesen a l'hora d'afrontar canvis, encara que aquests siguin del tot necessaris. Així veiem que a mesura que es puja en l'escala d'especialització i de responsabilitat —del món polític, de l'econòmic, del cultural...— les dones van perdent la seva representació; veiem també que la manca d'inversió en l'educació femenina té relació directa amb l'índex de mortalitat infantil, amb el creixement descontrolat de la població...

Des de la declaració per part de les Nacions Unides de l'Any Internacional de la Dona, el 1975, i el Decenni de les Nacions Unides per a la Dona: Igualtat, Desenvolupament i Pau (1975-1985), el treball per corregir les situacions abans esmentades ha estat molt important: s'han format Comitès de treball i s'han iniciat estudis i elaborat estadístiques, ara sí, més o menys fiables. També, després de dècades d'ignorar les necessitats de les dones, els governs i les organitzacions internacionals han, finalment, començat a reconèixer les dones com una clau indispensable per aconseguir l'avenç en l'economia dels països en vies de desenvolupament (PVD). A poc a poc, en diferents pobles i ciutats dels PVD les dones estan creant els instruments per augmentar la confiança en les seves possibilitats, per cobrir les seves necessitats i les de les seves famílies i per fer de les comunitats llocs més saludables per viure; creant, a través de xarxes d'enllaç i de cooperació entre elles, el tipus de solidaritat que pot produir el canvi polític i social necessari.